

Küresel finansal piyasalarda kırılgan seyir sürüyor

Makroekonomik veri akışı küresel enflasyonist risklerin sürdüğünü teyit ederken, Cuma günü riskli varlıklarda kırılgan bir seyir kaydedildi. ABD’de Ağustos ayında ABD Merkez Bankası’nın (Fed) yakından izlediği enflasyon göstergesi beklentilerin üzerinde kalırken, Euro Bölgesi’nde öncü hesaplanan Eylül ayı enflasyonu tahminlerden hızlı arttı. Fed üyelerinden gelen şahin mesajlarla ABD 10 yıllık tahvil faizi 6 baz puan artışla %3,80’e çıktı. Öte yandan, Almanya 10 yıllık tahvilinin faizi 10 baz puan geri gerileyerek %2,11’e, İngiltere 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan düşüğe %4,09’a indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,3 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,9 düştü. Credit Suisse gibi bazı Avrupa’lı bankalara yönelik endişelerle Avrupa borsalarındaki zayıf seyir bu sonuçta etkili oldu. Dolar endeksi hafif gerilese de, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri zayıf bir seyir izledi. Altın ons fiyatı 1.660 dolarda yataya yakın kalırken, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,6 geriledi.

Türk finansal varlıklarda ayırışan performanslar gözlemlendi. Ağustos ayı verileri dış ticaret dengesinde yüksek seviyede açığa işaret ederken, Hazine Ekim-Kasım-Aralık borçlanma stratejisini ve 2022 ikinci çeyrek sonu itibarıyla borç istatistiklerini yayınladı. Cuma gününün Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endeksleri sırasıyla %1,1 ve %0,5 yükselişle tamamladı. Ülke risk priminde ve dolar cinsi tahvil faizinde gerileme yaşanırken, TL cinsi vadeli tahvil faizleri yükseldi. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 değer kazandı. Akşam saatlerinde ise S&P Türkiye’nin ülke kredi notunu B+ seviyesinden B’ye düşürürken, daha önce negatif olan görünümü durağan olarak belirledi. S&P not indirimine gerekçe olarak gevşek para ve maliye politikasını, düşük net döviz rezerv seviyesini ve TL’nin kırılganlığını gösterirken, 2023 seçimleri öncesinde ekonomi politikalarının finansal ve parasal istikrar

Günlük Değişimler

Dolar/TL	18.50	0.0%	BİST 100	3,180	1.1%
TR 2Y	15.06	23 bp	TR 10Y	11.99	6 bp
DXY	112.1	-0.1%	MSCI Dünya	2,379	-0.9%
Altın (ons, \$)	1,660	0.0%	ABD 10Y	3.80	6 bp
Brent (varil, \$)	88.0	-0.6%	Karbon (ton, €)	66.7	1.5%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.0%
Dolar/Rus Rublesi	5.7%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.7%
İngiliz Sterlini/Dolar	0.4%
Dolar/Brezilya Reali	0.4%
Dolar/Japon Yeni	0.2%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.1%
Dolar Endeksi	-0.1%
Euro/Dolar	-0.2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0.5%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0.2%
MSCI Avrupa	1.5%
MSCI Latin Amerika	1.3%
MSCI GOÜ Avrupa	0.3%
MSCI GOÜ	0.3%
MSCI Asya Pasifik	-0.1%
MSCI Dünya	-0.9%
MSCI Kuzey Amerika	-1.4%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Eylül	%3,8	%1,5
	Küresel İmalat PMI’lar	Eylül		
Euro Bölgesi	Eurogroup Toplantısı			

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

yerine büyümeye öncelik verdiğini belirtti. Hafta sonu açıklanan İstanbul Ticaret Odası (İTO) verileri şehirde yıllık enflasyonun Eylül'de üç haneli seviyelere çıktığını ortaya koydu.

Yeni haftaya küresel piyasalar karışık bir başlangıç yaptı. Bu sabah açıklanan satın alma yöneticileri endeksleri (PMI) küresel ekonomik aktivitedeki yavaşlamayı teyit ederken, riskli varlıklarda ayrışan performanslar gözleniyor. Bununla birlikte, hafta içindeki toplantısında Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve müttefiklerinin günlük ham petrol üretiminde 1 milyon varili aşan kesintiye gidebilecekleri beklentileri ham petrol fiyatlarında yükselişe yol açtı. Günün ilerleyen saatlerinde jeopolitik gelişmelere dair haberlere ek olarak Avrupa ve ABD'de Eylül ayı imalat sanayi aktivite göstergeleri takip edilecek. Yurtiçinde TÜİK Eylül ayı enflasyon verilerini açıklayacak. Piyasa ortalama beklentisi tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) aylık bazda %3,8 arttığı ve yıllık enflasyonun %80,2'den %84,6'ya çıktığı yönünde. Türk finansal varlıkların seyri açısından ise küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere dair haberlerin önemli olabileceği düşünülüyor.

ABD'de Ağustos'ta Fed'in enflasyon göstergeleri beklentilerin üzerinde arttı. Aylık bazda gıda ve enerji hariç çekirdek bireysel harcamalar fiyat endeksi (PCE) %0,5 olan beklentilerin bir miktar üzerinde %0,6 artış kaydetti. Böylece çekirdek PCE yıllık enflasyonu %4,7'den %4,9'a yükseldi. Manşet PCE yıllık enflasyonu ise %6,4'ten %6,2'ye indi. Ülkede bireysel gelirler aylık bazda %0,3 artarken, bireysel harcamalarda aylık artış %0,2 olan tahminleri aşarak %0,4 arttı.

Öncü hesaplamalar Euro Bölgesi ve Almanya'da enflasyonda yakın dönemin rekorlarının tazelandığını ortaya koydu. Tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) yıllık enflasyonu Ağustos ayındaki %9,1'den %10,0'a yükseldi. Aynı dönemde çekirdek enflasyon %5,5'ten %6,1'e çıktı.

Ağustos'ta ihracatta yavaşlama ve ithalatta güçlü artış sürdü. İhracat yıllık bazda %13,1 artarken, ithalatta yıllık artış %40,4 seviyesinde gerçekleşti. Gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta ivme kaybı belirginleşirken, gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat bir miktar hız kazandı. Ara malı ithalatı yavaşlarken, yatırım ve tüketim malları ithalatında hızlanma dikkat çekti. Geçen yıl Ağustos'ta %81,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022'nin aynı ayında %65,6'ya geriledi. Dış ticaret açığı 4,3 milyar dolardan 11,2 milyar dolara genişledi. Geçen yıl Ağustos'ta 351 milyon dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret açığı 2022'nin aynı ayında 1,7 milyar dolara yükseldi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Ekim-Kasım-Aralık dönemi borçlanma stratejisini açıkladı. Buna göre, Ekim ayında toplam 61,6 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 61,8 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması planlıyor. Kasım ayında toplam 31,2 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplamda yine 31,2 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması öngörülüyor. Aralık ayında ise toplam 24,2 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık aynı miktarda iç borçlanma yapılması programlanıyor. Bununla birlikte Hazine, Ekim ayında 10,1 milyar TL, Kasım ayında 8,2 milyar TL ve Aralık ayında 6,6 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesi gerçekleştirecek. Ancak Hazine söz konusu dış borç geri ödemelerine karşın stratejide ne kadar dış borçlanmaya gidebileceğine ilişkin bir bilgiye yer vermedi.

Hazine 2022 ikinci çeyrek sonu itibarıyla borç stoku istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye'nin brüt dış borç stoku bir önceki çeyreğe göre 6,1 milyar dolar azalışla 30 Haziran 2022 tarihi itibarıyla 444,4 milyar dolara inerken, stokun gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranı 2,7 yüzde puan gerileyerek %53,7'e düştü. Net dış borç stoku ise 1,2 milyar dolar artarken, GSYH'ye oranı 0,9 yüzde puan azalarak %28,1 oldu. Bununla birlikte, kamunun AB tanımlı borç stokunun GSYH'ye oranı çeyreklik bazda 3 yüzde puan düşüşle %39,3'e indi.

İTO verilerine göre şehirde yıllık enflasyon Eylül'de üç haneli seviyelere çıktı. Aylık bazda perakende satışlar Eylül'de %6,06 artarken, yıllık enflasyon Ağustos ayındaki %99,9'dan %107,4'e yükseldi. Gıdada aylık enflasyon %3,64 olurken, gıda yıllık enflasyonu %107,3'ten %113,2'ye çıktı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Küresel halka arz piyasası ilk 9 ayda sert düşüş yaşadı. Denetim ve danışmanlık şirketi Ernst&Young'ın raporuna göre, bu yılın Ocak-Eylül döneminde gerçekleştirilen halka arz işlemi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %44 azalış göstererek 992 oldu. Yılın ilk 9 ayında halka arzlar yoluyla elde edilen gelir 146 milyar dolar olarak gerçekleşirken, gelirlerde 2021'nin aynı dönemine göre %57 azalış kaydedildi. Raporda, makroekonomik zorluklar, piyasa belirsizlikleri, artan oynaklık ve düşen küresel hisse senedi fiyatları halka arz sayısındaki düşümlere sebep olarak gösterildi.

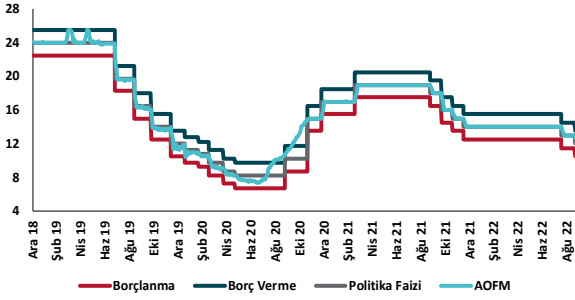
Antalya Ticaret Borsası (ATB), Eylül ayı Antalya Halleri Domates, Sebze ve Meyve Endeksi'ni açıkladı. Domates miktar endeksi yıllık %9,33 artarken, fiyat endeksi %77,85 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık %2,54 azalırken, fiyat endeksi %119,91 arttı. Meyve miktar endeksi ise yıllık %2,51 artarken, fiyat endeksi %69,39 arttı.

Rusya'dan İtalya'ya doğal gaz akışı durdu. İtalyan enerji şirketi ENI, Gazprom'dan doğal gaz akışının 1 Ekim itibarıyla durduğunu bildirdi. ENI tarafından yapılan açıklamaya göre, Gazprom Avusturya üzerinden doğal gaz akışının mümkün olmadığını belirterek İtalya'ya doğal gaz temininin sağlanamayacağını ilave etti. Bununla birlikte, Moldova da Garprom'un doğal gaz tedarikini %30 oranında düşürdüğünü bildiren bir açıklama yaptı.

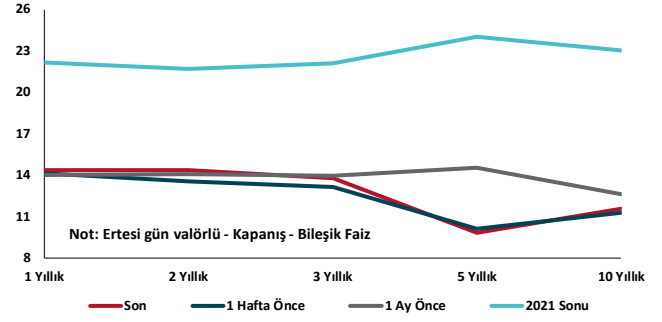
TÜİK, 2022 yılının ilk yarısına ilişkin elektrik ve doğal gaz fiyat verilerini açıkladı. Açıklanan verilere göre, Sanayide 2022 yılı ilk yarısında elektrik fiyatlarına bakıldığında, tüketicilerin kilovatsaat (kWh) başına ödediği tutar bir önceki döneme göre %124,6 artarak ortalama 217,4 kuruş oldu. Konutlarda ise kWh başına elektrik fiyatı 2022 yılının ilk yarısında 139,1 kuruş olarak hesaplandı. Doğal gaz fiyatlarına bakıldığında, 2022 yılı ilk yarısında sanayide tüketiciler 1 metreküp doğal gaz için 1.070,7 TL öderken konutlarda tüketiciler 295,3 TL ödedi.

Avrupa Konseyi, enerji fiyatlarını düşürmek için acil önlemler üzerinde anlaştı. Anlaşılan önlemler arasında brüt elektrik tüketiminin gönüllü olarak %10 ve pik saatlerde elektrik tüketiminin zorunlu olarak %5 azaltılması bulunuyor. Konsey ayrıca, yenilenebilir enerji, nükleer ve linyit kaynaklarını kullanarak elektrik üreten firmaların piyasa gelirlerini megavatsaat başına 180 euroda sınırlandırmayı kabul etti. Ayrıca, ham petrol, doğal gaz, kömür ve rafineri sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların kârlarına zorunlu bir geçici dayanışma katkısı belirlenmesi kabul edildi. Planlanan bu tedbirler 1 Aralık 2022'den 31 Aralık 2023 tarihine kadar geçerli olacak.

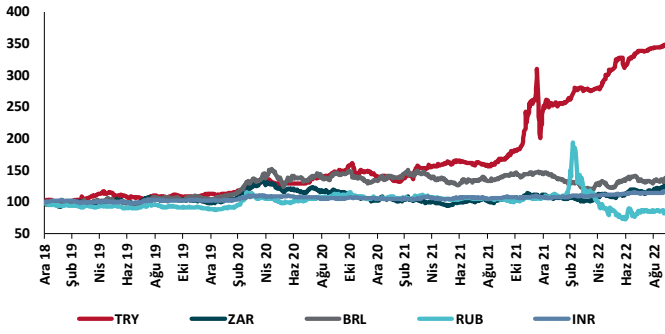
TCMB Faiz Koridoru

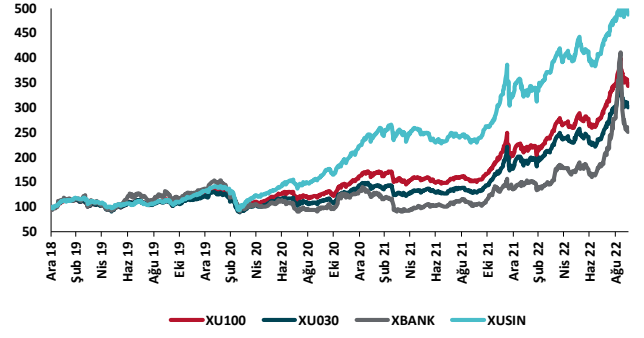
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

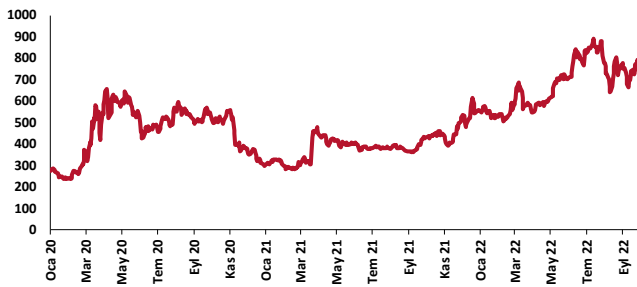
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

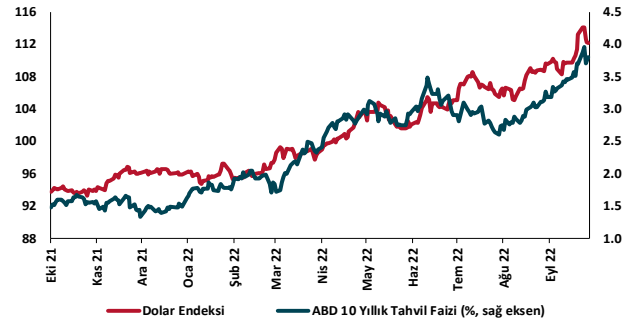
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

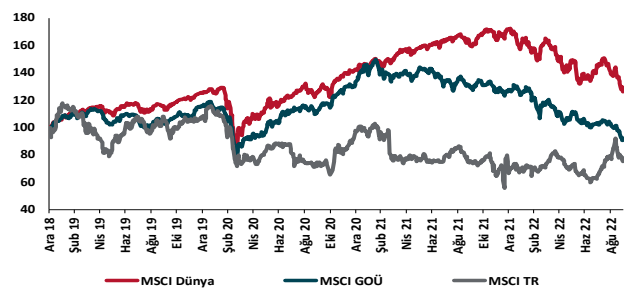
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

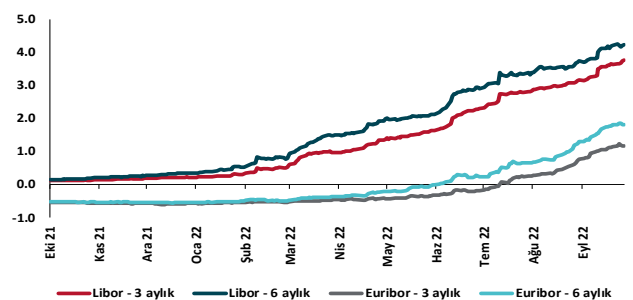
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.